

REFERAT Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget d. 06-02-2024

Mødedato Tirsdag d. 06. februar 2024 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 13

Indholdsfortegnelse

BNK Godkendelse af praksis for bæredygtigt byggeri.....	3
BNK Etablering af genbrugsområde på genbrugspladserne.....	5
BNK Forslag fra Socialdemokratiet, drøftelse af kollektiv trafik.....	7
BNK Forslag fra Det Konservative Folkeparti, orientering om jorddeponering.....	8
BNK Orientering om offentlige toiletter i midtbyen.....	9
BNK Orientering fra formanden og administrationen.....	11
Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 6.2.2024.....	12

Punkt 1: BNK Godkendelse af praksis for bæredygtigt byggeri

00.13.00-A50-5-23

Resume

I medfør af budgetaftale 2023 om måden, hvorpå Horsens Kommune udfører byggerier, hvad angår bæredygtighed, skal der med denne sag tages politisk stilling til administrationens nuværende praksis for bæredygtigt byggeri.

Bæredygtigt byggeri, hvor der blandt andet lægges vægt på brug af bæredygtige materialer og energioptimering, fremgår af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets arbejdsgrundlag. På samme måde er bæredygtigt byggeri et væsentligt hensyn i alle led af processen, når administrationen opfører kommunale byggerier.

På området findes flere mærkningsordninger og certificeringer. Det er administrationens vurdering, at udgifterne til mærkningsordningerne i sig selv ikke altid står mål med de energi- og klimamæssige gevinster.

Administrationen foreslår at anvende gængse branchestandarder og modeller for arbejdet med bæredygtigt byggeri, der skal sikre efterlevelse af politiske aftaler og visioner, herunder de rammer og visioner, der fremgår af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets arbejdsgrundlag samt klimaplanen for Horsens Kommune.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender, at administrationen fortsætter den nuværende praksis for bæredygtigt byggeri, hvor bygningsreglementets krav til CO₂ følges, dog således, at kravene skærpes med yderligere ét kilo CO₂-eq/kvm. Dermed anvendes ikke øvrige certificeringsordninger, som eksempelvis DGNB.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen.

Lisbeth Torfing, Enhedslisten, deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Forligspartierne har i budgetaftale 2023 besluttet, at Horsens Kommune skal arbejde for at anvende DGNB-certificeringer eller lignende, som udgangspunkt i forbindelse med, at administrationen bygger og renoverer.

Bæredygtigt byggeri er en del af en bredere bæredygtighedsstrategi, hvor der lægges vægt på anvendelse af bæredygtige materialer og energioptimering m.v. Forholdene gør sig gældende både ved renovering af eksisterende kommunale bygninger samt ved opførelse af nye kommunale bygninger.

Med henvisning til klimaplanens delmål K3 skal alle kommunale udbud af byggeri/renoveringer fra 2024 indeholde så mange klimavenlige tiltag, som muligt. Det efterlever administrationens nuværende praksis. For at opnå flest mulige bæredygtighedstiltag i projekterne, arbejder administrationen aktivt med bæredygtighedsydelse og bæredygtighedsrådgivning, som beskrevet i branchens ydelsesbeskrivelse for bæredygtighedsrådgivning.

Administrationen formulerer heriblandt krav til, at bæredygtighedstiltag skal indtænkes, som et væsentligt hensyn i alle større byggerier i blandt andet kravsspecifikationer og udbudsmaterialer til rådgivere og entreprenører.

Det er individuelt fra projekt til projekt, hvilke initiativer og tiltag, der giver værdi og effekt i det enkelte projekt, hvorfor det ved opstart af hvert projekt drøftes, hvilke tiltag og fokuspunkter, der skal være i det

enkelte projekt.

I 2023 indførte bygningsreglementet krav til livscyklusvurdering (Life Cycle Assessment (LCA)) beregninger til alt nybyggeri, som en indikator for, hvor meget CO₂ byggeriet udleder.

I lyset af klimaplanens målsætninger om CO₂-reduktioner er LCA i bred udstrækning meningsfuld at anvende som pejlemærke, fremfor andre ordninger og certificeringer, der i langt højere grad også måler på en række øvrige forhold, der ikke altid er relevante i en dansk kontekst. I samme ombæring er der anseelige økonomiske omkostninger ved nogle ordninger og certificeringer, der ikke altid skaber værdi, i forhold til klimaplanens mål om CO₂-reduktioner.

For nybyggeri over 1.000 m² stilles der krav til mængden af CO₂-udledning pr. m². Dette krav nedtrappes løbende frem mod 2031.

I øjeblikket arbejder administrationen med den model bygningsreglementet stiller krav til, men anbefaler, at kravet skærpes yderligere med ét kg CO₂ pr. m² ved nybyggeri over 1.000 m², så Horsens Kommune altid ligger ét kg CO₂/m² under bygningsreglementets krav, for derved altid at være mere ambitiøse end bygningsreglementets minimumskrav.

Dette er en praksis, som også flere af vores nabokommuner læner sig op ad.

Ved byggerier under 1.000 m² stilles der ikke krav til udledning, men administrationen anvender, i henhold til ovenstående, tilsvarende tiltag i videst mulig udstrækning.

Bygningsreglementets krav til CO₂-udledninger vil løbende blive revurderet. Ligeledes vil administrationen årligt vurdere, om kravene til bæredygtigt byggeri skal skærpes i takt med udviklingen indenfor branchen.

I nedenstående tabel er angivet de krav, der på nuværende tidspunkt er på tale i de kommende år samt foreslåede krav, jvf. ovenstående, i Horsens Kommune.

LCACo2 krav til udledning	2023	2025	2027	2029
Nybyggeri under 1.000 m ²	ingen krav	ingen krav	ingen krav	ingen krav
Nybyggeri over 1.000 m ²	12 kg Co2- eq/m ² /år	10,5 kg Co2-eq/m ² / år	9 kg Co2- eq/m ² /år	7,5 kg Co2- eq/m ² /år
Horsens Kommune over 1.000 m ²	11 kg Co2- eq/m ² /år	9,5 kg Co2- eq/m ² /år	8 kg Co2- eq/m ² /år	6,5 kg Co2- eq/m ² /år

Af bilagsmaterialet fremgår projekter, hvor der med forskellige initiativer og tiltag er arbejdet med klima- og bæredygtighedstiltag samt en bæredygtighedsvision anvendt på projektet med transformering af det gamle amts gymnasium til specialtilbud.

/ALYHA

Bilag

Bæredygtighedsvision - Højen

Bilag - Oversigt over Bæredygtigtiltag

Punkt 2: BNK Etablering af genbrugsområde på genbrugspladserne

07.00.01-G01-1-22

Resume

Byrådet har den 31. oktober 2023 vedtaget at give en anlægsbevilling, til etablering af et område til direkte genbrug og et offentligt tilgængeligt toilet på Horsens Genbrugsplads, men udmelding fra miljøministeren den 19. december 2023 kræver lokalpolitisk stillingtagen til, hvorvidt de igangsatte aktiviteter skal videreføres.

I overensstemmelse med klimaplanen og ressourceplanen indebærer de allerede igangsatte aktiviteter, at der er etableret områder til direkte genbrug på genbrugspladserne i Brædstrup og Vedslet. Et tilsvarende område er under klargøring på genbrugspladsen i Horsens.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget beslutter, at der i henhold til Byrådets beslutning af den 31. oktober 2023 fortsat etableres et område til direkte genbrug på Horsens Genbrugsplads, herunder etablering af et offentligt tilgængeligt toilet og, at områderne på henholdsvis Vedslet Genbrugsplads og Brædstrup Genbrugsplads fastholdes og videreføres.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen med følgende tilføjelse: Det sikres, at det offentlige toilet lever op til kravene om tilgængelighed for alle.

Lisbeth Torfing, Enhedslisten, deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Folketinget vedtog den 21. juni 2022 lov nr. 898, hvoraf det fremgår, at der skal være etableret område til direkte genbrug på alle genbrugspladser fra den 1. januar 2024. Områder til direkte genbrug harmonerer med indholdet og hensigterne i klimaplanen og ressourceplanen.

På den baggrund vedtog Byrådet den 31. oktober 2023 at give en anlægsbevilling, til etablering af et område til direkte genbrug og et offentligt tilgængeligt toilet på Horsens Genbrugsplads.

Efterfølgende har miljøministeren den 19. december 2023 udsendt meddelelse om, at aftaleparterne bag Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi har besluttet, ikke at gennemføre indsatserne. I stedet gøres der opmærksom på frivillige indsatser på genbrugspladserne.

Ændringen sker på baggrund af en række bemærkninger og henvendelser til bekendtgørelsen.

Overført til praksis betyder udmeldingen, at fremfor en lovpligtig ordning om direkte genbrug på genbrugspladserne, opfordres der i stedet til, at det er frivilligt for den enkelte kommune eller det enkelte affaldsselskab, om der skal være områder til direkte genbrug på genbrugspladserne.

Forholdene i dag

Administrationen har, med afsæt i ovennævnte anlægsbevilling, igangsat arbejdet med etablering af et område til direkte genbrug på Horsens Genbrugsplads. I øjeblikket er placeringerne for faciliteterne under klargøring.

På genbrugspladserne i Vedslet og Brædstrup er der, i overensstemmelse med klimaplanen og ressourceplanen, etableret områder til direkte genbrug.

Herudover er ordningerne om direkte genbrug på genbrugspladserne indarbejdet i regulativerne for husholdningsaffald og erhvervsaffald, der blev vedtaget af Byrådet den 28. november 2023.

Konsekvenser ved at nedlægge projektet

I det tilfælde, at Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget ikke ønsker, at der skal etableres områder til direkte genbrug på genbrugspladsen i Horsens, skal regulativerne for husholdningsaffald og erhvervsaffald revideres og sendes i fornyet høring.

Samtidig skal der tages stilling til, om de allerede etablerede områder på genbrugspladserne i Vedslet og Brædstrup skal nedlægges.

Administrationens anbefalinger

Administrationen anbefaler, at der arbejdes videre med at etablere et område i Horsens til direkte genbrug, så der er mulighed for direkte genbrug på alle tre genbrugspladser i Horsens Kommune.

Det betyder også, at områderne til direkte genbrug på henholdsvis Vedslet Genbrugsplads og Brædstrup Genbrugsplads fastholdes.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at det fortsat er anbefalingen fra Miljøministeriet at etablere områder til direkte genbrug.

Herudover anbefaler administrationen, at der fortsat etableres et offentligt toilet på genbrugspladsen i Horsens, da det bliver efterspurgt blandt brugerne af pladsen.

/ALYHA

Punkt 3: BNK Forslag fra Socialdemokratiet, drøftelse af kollektiv trafik

00.01.00-G01-302-23

Resume

Jan Koborg Olsen, Socialdemokratiet, anmoder om, at udvalget drøfter kommunikationsplan omkring de fremtidige muligheder for kollektiv trafik i kommunen.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Jan Koborg Olsen, Socialdemokratiet, indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget drøfter sagen.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget drøftede sagen.

Lisbeth Torfing, Enhedslisten, deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Jan Koborg Olsen, Socialdemokratiet, fremsætter følgende forslag:

"Jeg vil gerne have en drøftelse på Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets dagsorden omkring en kommunikationsplan vedr. de fremtidige muligheder for kollektiv trafik i kommunen."

Punkt 4: BNK Forslag fra Det Konservative Folkeparti, orientering om jorddeponering

00.01.00-G01-302-23

Resume

Esben Hedeager, Det Konservative Folkeparti, anmoder om, at udvalget orienteres om jorddeponering.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Esben Hedeager, Det Konservative Folkeparti, indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Lisbeth Torfing, Enhedslisten, deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Esben Hedeager, Det Konservative Folkeparti, fremsætter følgende forslag:

"Jeg vil gerne have en orientering om jorddeponering i Horsens Kommune på næste udvalgsmøde.

- Hvor mange jorddepoter har vi i Horsens Kommune?
- Hvor deponerer vi forurenede jord fra Horsens Kommune?
- Hvor mange m³ er forurenede?
- Hvor mange m³ indeholder de?
- Hvor er de beliggende?
- Hvordan foregår betalingen, når man har forurenede jord?
- Bliver pengene deponeret indtil jorden er rensede?
- Jeg er især interesseret i, hvor pengene er?"

Punkt 5: BNK Orientering om offentlige toiletter i midtbyen

00.13.00-A50-6-23

Resume

Forligspartierne har i budgetaftale 2023 besluttet, at det skal undersøges, om der kan etableres flere handicaptoiletter i midtbyen.

Med denne sag bringes en orientering om de nuværende toiletforhold i midtbyen og omkostningerne ved eventuelle nyetableringer af flere toiletter.

På tværs af Horsens bymidte findes flere toiletter, der alle lever op til gældende tilgængelighedskrav.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Lisbeth Torfing, Enhedslisten, deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Forligspartierne har i budgetaftale 2023 - i regi af tilgængelighed i Horsens Kommune - besluttet, at forholdene omkring handicaptoiletter i midtbyen skal undersøges.

Administrationen vil med denne sag klarlægge de nuværende forhold for toiletter i midtbyen samt, hvilke omkostninger, der er forbundet med nyetableringer af flere toiletter.

Nuværende forhold

På tværs af Horsens by findes flere offentligt tilgængelige toiletter, jf. bilagsmaterialet. Fælles for toiletterne er, at de alle efterlever gældende krav til tilgængelighed således, at der ikke sondres mellem toiletter, der er og ikke er handicapvenlige. Toiletterne er på den vis tilgængelige for alle uagtet, hvilke udfordringer man som borger måtte have.

Der er således i Horsens by 12 kommunale offentlige toiletter med tilgængelighed for alle, der driftes af Teknik og Miljø. Herudover findes flere kommunale offentligt tilgængelige toiletter på eksempelvis Horsens Bibliotek og Borgerservice.

Parallelt med kommunale offentligt tilgængelige toiletter findes også privatejede toiletter, som f.eks. Clear Channel, der drifter tre toiletter i midtbyen.

Omkostninger ved nyetablering

På nuværende tidspunkt er der ikke politisk prioriteret midler til etablering af flere toiletter. Det vil derfor bero på en konkret bevilling, såfremt der måtte være politisk ønske om flere toiletter.

Det skal bemærkes, at etableringen af et nyt offentligt toilet vil være forbundet med væsentlige omkostninger. Tilslutning til el, vand, varme og kloakering samt opkøb af jord/matrikel og byggeomkostninger betyder, at de samlede omkostninger forventes af udgøre 1-2 mio. kr., afhængigt af det konkrete projekt.

Øvrige bemærkninger

Toiletterne i midtbyen kan i nogle kortere perioder være ude af drift af forskellige årsager, som f.eks. vedligehold, rengøring og udbedring efter hærværk og lignende.

/ALYHA

Bilag

Kortbilag - Offentlige toiletter i Horsens By

Punkt 6: BNK Orientering fra formanden og administrationen

00.01.00-G01-302-23

Resume

Orientering fra formanden og administrationen.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Lisbeth Torfing, Enhedslisten, deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Orientering om:

- Opfølgning på energidag

/BE

Punkt 7: Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 6.2.2024

00.13.06-P35-5-23

Resume

Underskrift af beslutningsprotokol.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Lisbeth Torfing, Enhedslisten, deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

For at godkende og underskrive beslutningsprotokollen, skal mødedeltagerne klikke på "godkend".